

Kuyper geredeneerd hebben. Tegenover hetgeen Prof. Hepp in de 4de brochure van hem zegt, moest ik dit even aantoonen.

Nu spreekt het vanzelf, dat Prof. Hepp die citaten reeds lang kent, dat hij zeer goed weet, wat onze groote godgeleerden gezegd hebben. Voor hem was het niet noodig citaten te geven. Niet graag zou ik zeggen, dat Prof. Hepp het niet weet, en in zijn brochure zijn onkunde blootlegt. Dat Prof. Hepp de dogmatiek van Bavinck en Kuyper kent, staat vast.

Maar dan klemte voor mij de vraag nog des te meer: waarom komt hij met deze aanval?

Dat hij zichzelf tegen beter weten in blootgeeft, is natuurlijk niet aan te nemen.

Evenmin, dat hij zijn naam als wetenschappelijk man zou willen verspelen.

Wat is het dan wel?

Aan het slot van zijn brochure roept hij Ds de Graaf en Prof. Schilder toe: „Helpt bouwen!”

Maar hoe kan dat? Wat die twee doen, noemt hij „afbreken”. Hoe kunnen zij dan helpen bouwen. Dan moeten zij zeker eerst Prof. Hepp als architect beschouwen en bouwen naar zijn lijn. Doch zullen in dat geval anderen niet zeggen, dat de „afbraak” dan juist begint?

Het spijt me, dat ik zóó schrijven moet. Maar ik begrijp niet, wat deze brochure eigenlijk wil.

In zijn nieuwe blad „Credo” heeft Prof. Hepp verleden week gezegd: „Ik heb niet dan na rijp beraad tot de uitgave van mijn brochures besloten. Ik heb ze zonder overhaasting geschreven...” Gaarne neem ik dit aan, maar betwijfel toch zeer sterk of dat beraad wel rijp genoeg geweest is. Het had zóó rijp moeten zijn, dat deze brochure in de pen gebleven was. De uitgave lijkt mij inderdaad nog vrucht van overhaasting te zijn.

„Te zijner tijd hoop ik te spreken”, zegt Prof. Hepp in „Credo”.

Daar ben ik nu al bang voor. We spreken m.i. tegenwoordig veel te veel. Wij moesten wat meer kunnen zwijgen.

Tenminste in het publiek, om niet door al ons praten onze menschen kopschuw te maken, en hen te doen vragen: hebben wij nog wel een belijdenis? En wordt deze nog gehandhaafd?

Als ik iets te zeggen had, zou ik dit zeggen: „Mijne heeren, oefen u in het zwijgen in het publiek, maar ga eens bij elkander aan tafel zitten, en bespreek de onderwerpen met elkander en tracht zoo samen verder te komen in het verstaan van de waarheid Gods. Daar zouden onze kerken wel bij varen.”

Wat thans geschiedt, acht ik verderfelijk voor onze kerken.

Misschien zal iemand mij vragen: maar waarom zwijgt ge dan zelf niet over deze zaak?

Omdat ik niet zwijgen mag.

Nu Prof. Hepp weer gesproken heeft en een dienaar des Woords en een hoogleraar van onze Theologische Hoogeschool den volke voorstelt als afbrekers, als menschen, die dingen leeren in strijd met Schrift en belijdenis — nu zou zwijgen instemming beteken.

En daarvoor wensch ik bewaard te blijven. Hoe hoog ik Prof. Hepp ook acht, wat hij nu doet, zijn spreken over afwijking van Schrift en belijdenis, zijn alarmgeroep over „dreigende deformatie” moet ik zeer heilich afkeuren.

Welke nuttigheid heeft deze brochure?

Ook Ds Rietberg dank ik. De poging om „de Wachtergroep” mee te krijgen, is nog niet gelukt. Wat mij uit wetenschappelijk oogpunt verblijdt.

Prof. Kuyper ook al inblazer van onzulvers lucht?

Ds D. Zemel heeft de moeite genomen, hij Prof. Kuyper een citaat te vinden, dat Prof. Hepp tot nadenken brengen kan. In „Gorcumsche Kh.” schrijft hij:

De vorm is ditmaal in ieder geval beter uitgevallen dan vorige keeren. We behoeven nog niet mee te zingen in het koor, dat we hier een voorbeeld hebben van broederlijke polemiek, een model van polemiek, gelijk ze onder broeders behoort te geschieden, want we meenen, dat daartoe iets meer noodig is dan een eenigermate fatsoenlijke manier van schrijven, b.v. goed kennis nemen van het standpunt van de bestreden broeders, rustige overweging van hun gedachten, iets meer broederlijke liefde, welke misschien eerst eens persoonlijk contact zou zoeken, enz. maar toch is er wat de toon betreft vooruitgang te constateren. En dat verheugt natuurlijk.

Helaas wordt die vreugde aanmerkelijk getemperd door de beschuldigingen, die deze brochure wederom bevat. En al worden die beschuldigingen keurig in watten verpakt, op het pakket staat nochtans te lezen: Dreigende Deformatie. En dan geef ik niet veel meer voor die zachte en blanke watten. Vooral niet, als ik de namen ontdek van degenen aan wien het pakket verzonden werd. Het zijn de namen van Ds S. G. de Graaf en Prof. K. Schilder. Zijn dat nu mannen die ons aangewezen moeten worden als deformateurs van het Gereformeerde leven?

Waren deze dingen niet te ernstig, we zouden er hartelijk om lachen. Te ernstig. Want deze mannen wordt maar even in de schoenen geschoven, dat zij aan de algemeene genade het karakter van genade ontnemen, in feite, dat zij dus loochenen de waarheid der gemeene genade.

Reeds het materiaal, dat Prof. Hepp ons biedt, toont ons, dat hij bij dit in de schoenen schuiven meer optreedt als St. Nikolaas, die surprises uitdeelt, dan als vrouwe Justitia, die recht spreekt, waarbij deze Sint nog geen eens een goeie Sint is. Want indien hij van Ds de Graaf aanhaalt de volgende stelling: „Er kan naar de Schrift niet gesproken worden van de algemeene genade in dien zin, dat er genade bij God zou zijn voor de ongelovigen”, is het wel zeer simpel om daaruit een afwijking van de Gereformeerde confessie te construeeren.

Want deze zelfde Ds de Graaf heeft eerst verklaard, dat hij onder genade alleen verstaat de verheerde

gunst, die God in Zijn verbond slechts aan de Zijnen schenkt, zoodat hij de term „algemeene genade” verwerpt en wil spreken van een zekere goedheid, die God aan de ongelovigen bewijst.

Laat Ds de Graaf dat mis hebben, laat zijn opbouw van de leer der gemeene genade niet deugen, laat zijn omschrijving van het woord genade als verbeurde gunst onjuist zijn, omdat de Schrift meer betekenissen kent, daarmee is iemand toch nog geen deformateur. Hoogstens kan men zeggen: U vergist U, broeder, laten wij er eens rustig een avond samen over praten en onze gegevens toetsen, of sta mij toe U eens schriftelijk mijn standpunt nader uiteen te zetten. Doch dan gaat men geen brochure schrijven met als opschrift: Dreigende Deformatie. Al besluit men die met de lieve uitnoodiging om samen te bouwen, na al het voorafgaande is dit slechts de laatste bittere scheut, die de beker doet overloopen. Stel dat twee metselaars samen aan het werk zijn. De een komt eens kijken bij den ander en steekt direct van wal met een: Is dat metselen, man er deugt niets van, je muurtje is net naast het fundament en als er een hond tegen aanloopt valt het om. En neemt dan een breukijzer en sloop het muurtje en geeft den bouwervan en passant een paar flinke opstooters en zegt daarna plotseling: Wil je een sigaret van me opsteken en zullen we nu eens samen gaan bouwen onder mijn leiding; dan kan een kind begrijpen, dat er meer kans is, dat er dooden vallen, dan dat ze naast elkaar aan het werk gaan. Dat is de methode van Prof. Hepp. Straks klaagt men nog ten overvloede, dat deze methode zoo weinig resultaten afwerpt. We leven in een dwaze wereld.

En zeker handelt men niet op zulk een manier, wanneer in werkelijkheid de klacht over dreigende deformatie uit de lucht gegrepen is. Laat ik maar eens enkele voorbeelden geven. Het wordt door Prof. Hepp als een groot euvel aangeduid, wanneer er beweerd wordt, dat de overheid niet regeert bij de gratie Gods, maar bij de gratie van Christus. Is dat nu zulk een groote dwaling, wanneer de Heere Jezus zelf zegt, dat hem gegeven is alle macht in hemel en op aarde en onze Catechismus verklaart, dat Hij is het hoofd der Christelijke kerk door Wien de Vader alle ding regeert? Een dergelijke dwaling zal toch heusch niet onze kerken in den afgrond storten. Verder neemt de schrijver het zeer kwalijk, dat de algemeene genade beschouwd wordt als een uitlooper van de genade in Christus. Wie nu weet, hoe moeilijk het is ook maar aan te duiden de verhouding tusschen de algemeene en de bijzondere genade, tusschen de algemeene genade en het kruis van Christus; wie bovendien nog weet, hoe zelfs Kuyper wel niet van uitlooper spreekt, maar toch dit neerschreef: „In dien zin dient derhalve erkend, dat de gemeene genade slechts een uitsluiting is van de particuliere genade, en dat al haar vrucht in de particuliere genade invloet”. (Gemeene Gratie I 224) wordt dubbel voorzichtig, eer hij in zulk een materie een oordeel gaat uitspreken over zijn naaste. Vervolgens wordt speciaal Prof. Schilder verweten, dat hij de verkeerde opvatting zou huldigen, dat het verbond Gods met den mensch tweezijdig zou zijn. Dat is voor Prof. Hepp een bewijs, dat de fijne puntjes van de Gereformeerde leer sluitage beginnen te vertoonen. Nu lezen we echter in „Hamabdil”, geschreven door Prof. H. H. Kuyper in 1907, door dezelfde Prof. Kuyper, die in „de Heraut” van 21 Nov. 1937 o zoo dankbaar is voor den nuttigen voorlichtenden arbeid van Prof. Hepp in zijn brochures, het volgende: „Juist in de verbondsgedachte komt dat zoo schoon uit. Want een verbond is nooit eenzijdig, maar altijd tweezijdig; het onderstelt, gelijk ons doopsformulier terecht zegt, altijd twee deelen of partijen, die met elkaar handelen”, (bl. 56). Is Prof. Kuyper nu een deformateur? Toch zeker niet. Dan is Prof. Schilder het evenmin. Maar wordt het aldus niet zeer droevig, dat men heden voor dreigende deformatie gaat uitgeven, wat vroeger rustig gerekend werd te behooren bij de bekende Gereformeerde schatten, dat men met verloochening van eigen geschrift zulk gedoe nog gaat bejubelen? Soms krijgt men den indruk, dat Barbartje, het kost, wat het kost, moet hangen.

1) Spatiëring van Ds Zemel.

Aan Johannes Calvijn.

Uit „Opbouw”:

Een tien voor die beurt. Op de lagere school leert men al, dat de 3 grote hervormers der 16de eeuw zijn: Luther, Zwingli en Calvijn. En op catechisatie leren wij dan bij kerkgeschiedenis ook nog, dat Calvijns grote werk de Institutie heet.

En wat is er nu in Amerika gebeurd? Daar kreeg een uitgeverij van een vereniging kort geleden, dus in den jare 1937, een brief van de volgende inhoud:

Aan Johannes Calvijn, schrijver van de Institutie Westminster Press te Philadelphia.

Geachte Collega,

In de jongste zitting van het bestuur van ons genootschap werd besloten in de lijst der ereleden Uw naam op te nemen als auteur, die op bijzondere wijze tot verrijking van de hedendaagse literatuur hebt bijgedragen. —

En dan volgt er nog de mededeling, dat het diploma van erelid zal worden overgezonden en geen kosten meebrengt.

Voorts wenst het bestuur den schrijver een toenemend resultaat met zijn letterkundige arbeid.

De uitgeverij vindt het maar beter de naam van de vereniging te verzwijgen. Dat ben ik met haar eens. Maar ze krijgt van ons even goed een 10 voor die geschiedenis-beurt.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drietal te:

Thesinge: Cand. H. J. Heersink te Drijber; Cand. J. F. Sollic te Eindhoven en Cand. P. Westerloo te Groningen.

Beroepen te:

Stadskanaal: D. Vreugdenhil te Appelscha.

Aangenomen naar:

Capelle a. d. IJssel: D. K. Wielenga te Bellingwolde. Deventer (vac.-Dr P. G. Kunst): H. Mulder te Hornhuizen-Kloosterburen. Schiebroek-Hillegersberg (Centr.): Jac. Jonker te Zuidbroek.

Intrede te:

Echten: Cand. Joh. Blauw. Tekst: 2 Cor. 4:7. West-IJsselmonde: Cand. H. J. Spier. Tekst: 2 Cor. 4:5 en 6.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

Door de Classis Rotterdam der Geref. Kerken werd praeparator geëxamineerd en met algemeene stemmen toegelaten om te staan naar den dienst des Woords en der Sacramenten, de heer A. Elshout, Theol. cand. a. d. Vrije Universiteit. Hij zal gaarne de kerken dienen en een eventueel beroep in overweging nemen. Zijn adres is: Zwart Janstraat 38, Rotterdam-Noord, Telef. 41307.

Emeritaat Ds S. Oudkerk.

De Classis Rotterdam der Geref. Kerken heeft aan Ds S. Oudkerk te Kralingen, na een diensttijd van ruim 46 jaar, eervol emeritaat verleend met ingang van 1 Januari a.s.

Radio-kerkdiensten der Geref. Kerken.

Deputaten der Gen. Synode inzake de radio-kerkdiensten der Geref. Kerken deelen mede, dat met ingang van 1 Dec. 1937 een andere werkwijze wordt toegepast wat betreft de toewijzing en verdeling der hun toegewezen beurten. Het aantal aanvragen overtreft zóózeer het aantal beschikbare diensten, dat zij genoodzaakt zijn, voortaan zelfstandig hun keus te bepalen, een en ander overeenkomstig de instructie der Gen. Synode en op grond van bepaalde overwegingen. Deputaten wijzen er op, dat derhalve het indienen van aanvragen en het doen van verzoeken voortaan overbodig is.

Bibliotheek Theologische Hoogeschool te Kampen.

Een zeer belangrijke aanwinst heeft de Bibliotheek der Theol. Hoogeschool te Kampen gekregen, doordat haar door wijlen Prof. Dr T. Hoekstra diens geheele bibliotheek is geschonken. Het is zijn wensch en het verlangen zijner echtgenootte geweest, dat dit feit zoo sober mogelijk vermeld werd. Maar voor de Kamper Bibliotheek is het een geschenk van de eerste orde. Dr K. J. Cremer, de Bibliothecaris, zal maanden noodig hebben, deze rijke bibliotheek te catalogiseren. „St.”

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Bedankt voor:

Doersburg: L. Floor te Assen. Papendrecht: M. W. Nieuwenhuys te Franeker. Werkendam: N. de Jong te Den Haag-West.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Bunnik: K. H. E. Gravemeijer te Den Haag. Eemnes-Buiten: J. J. Poot te Bunschoten. Koudekerk a. d. Rijn (toez.): A. A. van Ruler te Cubaard. IJsbrechtum: J. Schmidt te Oosterlittens.

Aangenomen naar:

Bleiswijk: Cand. H. Jongebreur te Capelle a. d. IJssel. Made: Cand. J. B. Oskamp, hulppred. te Den Helder.

Bedankt voor:

Brakel: J. Lekkerkerker te Oldebroek. Elst: C. M. van Endt te Groenlo. Nijega-Opeinde (Sm.): J. G. Panhuise te Aagtekerke. Rijsoord: A. W. Lazonder te Westmaas. Wijk (bij Heusden): J. C. Terlouw te Garderen.

Intrede te:

Baarland: Cand. B. Dagevos. Tekst: Joh. 3:30. Doornspijk: J. Cuperus. Tekst: Luc. 13:24. Schoondijke: J. A. Swart. Tekst: Joh. 15:11c.

Overleden:

Ds H. K. S. Ph. Begeman, em.-pred., 87 jaar.

Heden verscheen:

Het Schriftbewijs

DOOR

Prof. Dr F.W. GROSHUDE

INHOUD: 1. Inleiding. - 2.

Grondslag en uitgebreid-

heid van het Schriftbewijs.

3. Het getuigenis der H.

Schrift. - 4. De soorten van

Schriftbewijs. - 5. Te ver-

mijden fouten. - 6. Het

verkeerde vragen om

een Schriftbewijs. - 7. Het

Schriftbewijs en het dogma

8. Twee mogelijkheden. -

9. Voortgaande exegese

noodzakelijk. - 10. De

methode van het schrift-

bewijs. - 11. Eenige bij-

zonderheden. - 12. Besluit.

Daar er in onze kringen

veel misverstand heerscht

omtrent het Schriftbewijs,

zal dit belangrijke ges-

chrift zeer verhelderend

kunnen werken.

Prijs f 1.25

IN ELKEN BOEKHANDEL

Uitgave J. B. KOK N.V. KAMPEN

WEET U

dat er een „Ver. van Organisten bij de Geref. Kerken” bestaat, die o.a. onze Kerken van advies dient bij orgelbouw, restauratie of het benoemen van organisten?

KENT U

„Organist en Eredienst” het maandblad, door de vereniging uitgegeven, bevattende verschillende interessante artikelen betreffende kerkzang, orgelspel en bovendien vaak voorraad van een muziekbijlage?

ZOUDT U

dat blad ook niet wilt lezen? Het wordt U gratis toegezonden indien U natureur (min. f 2.50 p. j.) begunstiger (min. f 1.— p. j.) van deze vereniging wordt.

Aanmelding en gratis proeven nummers bij den Secretaris: R. HUIZENB. Bilderdijkstraan 79, Rijswijk (Z.-H.).

Medewerker:
Bouma
Galle
Jaspers
Lindens
terdams
Dr G.
Wolven
hoven,
Mr J.

Alle sta
Prof. B

INHOUD: 1. Mattheüs 1: 2. standen in de den vrede. 3. quaestie der De zin der straat in w baringen. 4. literatuur. 5. made onwel-

De gemeen verheugen baring God het volbra heeft de v teekenen in en werk c noodig is te woord van

Voor de had Christus noodig, om bekend te Zijn volk a aanschouw tot de wer Christus te Hij iets van van Zijn kin en aan zijn

Zoo moet als den Le uit den doo

Dat moet weest zijn, zware arbe het leven t leven moet lichaam. D

Die genade element, da schenleven hemels, een genade loog die genade den dood.

God een ni nade, het V deze oude, met die ste des zondige dood met d sterven het dood, dóór

Dat is de tarwegraan blijft het al het veel vr het verliez wereld, die Joh. 12:24,

Die les m Daarom i duren ster kenmerkt d en loslating gebouwd. G leven besten